

Освітній компонент	Вибірковий освітній компонент 5 «ВИРОЩУВАННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН»
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Назва спеціальності / освітньо-професійної програми	Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація / ОПП Фармація
Форма навчання	денна
Курс, семестр, протяжність	2-й курс, 1-й семестр, тривалість: один семестр
Семестровий контроль	залік
Обсяг годин (усього, з них: лекції / практичні)	усього 120 год., з них: лекції – 14 год., практичні – 28 год.
Мова викладання	українська
Кафедра, яка забезпечує викладання	кафедра органічної хімії та фармації
Автор освітнього компонента	Сметаніна Катерина Іванівна , кандидат фармацевтичних наук, доцент
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	Курс базується на вивченні студентами основ фармацевтичної ботаніки, неорганічної хімії, органічної хімії, інформаційної технології у фармації, латинської мови, української мови. «Вирощування лікарських рослин» як навчальна дисципліна інтегрує з наступними дисциплінами: фармацевтична ботаніка та фармакогнозія та необхідна при проведенні практик з фармацевтичної ботаніки та фармакогнозії.
Що буде вивчатися	Предметом вивчення є сучасні технології вирощування рослин, основи раціонального сушіння, зберігання, сушіння, обробки рослин та рослинного матеріалу, вивчення закономірностей залежності в ракурсі: правильність вирощування - вірне збирання – якість лікарської форми рослинного походження. Обов'язковою умовою курсу є вивчення флористичного складу лікарських рослин та поняття про ресурсознавство, фітоценози та рослинні угруповання.
Чому це цікаво / треба вивчати	З кожним роком зростають потреби фармацевтичної промисловості у якісній лікарській сировині, у зв'язку з цим виникає потреба культивування найуживаніших в медицині рослин. Це, в свою чергу, вимагає засвоєння студентами певних технологій вирощування й вміння створення для рослин оптимальних умов максимально наближених до природних зон їхнього зростання. Знання хімічного складу рослин, що забезпечують їх цілющі властивості, розуміння впливу різних факторів на фармакологічний ефект лікарських засобів рослинного походження, є необхідними для розуміння та сприйняття фітотерапії, фармакогнозії, біохімії рослин тощо.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Результатами навчання є формування професійного мислення; навчання вмінню знаходити та визначати за морфологічними ознаками офіційні та неофіційні лікарські рослини в природі; визначати періоди їх раціональної заготівлі, умови сушіння, використання та зберігання; біологічні особливості та сучасні технології вирощування лікарських рослин. Студенти навчаються розрізняти отруйні, сильнодіючі рослини, рослини звичайного списку; знайомляться з охоронними ресурсами, технікою поводження з отруйними рослинами, в т.ч. занесеними у Червону Книгу України.

<p>Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)</p>	<p>Після вивчення освітнього компонента студент буде знати: роль і значення лікарських рослин у традиційній та нетрадиційній медицині; класифікацію лікарських рослин, діагностичні ознаки, які мають значення при ідентифікації лікарської рослинної сировини; хімічний склад лікарських рослин з огляду вмісту основних діючих, супутніх речовин; основні фактори впливу на взаємодію біологічно активних речовин у складі лікарських рослин та організму; морфологічну будову, вегетативних та генеративних органів рослин, їх різноманітність; елементи технології вирощування рослин в залежності від природних факторів: підготовка ґрунту, посадка, догляд за рослинами; правила зберігання лікарських рослин та правила визначення якості лікарської сировини; ботанічну характеристику та біологічні особливості основних лікарських рослин, що вирощуються в Україні промисловим способом, сучасну прогресивну та екологічно безпечну технологію їх вирощування; вимоги державного стандарту щодо якості лікарської рослинної сировини та шляхи її поліпшення; заходи щодо зменшення до мінімуму втрат урожаю під час збирання, транспортування, післязбиральної обробки та зберігання лікарської рослинної сировини;</p> <p>Студент буде вміти: ідентифікувати за морфологічними ознаками рослини та визначати їх належність до певних таксонів; вміти пояснити механізми фізіологічного впливу основних діючих речовин лікарських рослин; групувати види лікарських рослин за їх фізіологічним впливом на організм; застосовувати лікарські рослини у практичній діяльності та повсякденному житті; працювати з визначниками місцевої флори; працювати з гербарним і колекційним матеріалами; класифікувати лікарські рослини; проводити морфологічний опис лікарських рослин; складати календар збору лікарських рослин відповідно до умов регіону; вести щоденник спостережень; визначати запаси окремих видів лікарських рослин; визначати за морфологічними ознаками рослини, що вивчаються у даному курсі у живому та гербаризованому вигляді; дотримуватись та з високою ефективністю реалізовувати сучасні прогресивні технології вирощування лікарських рослин; здійснювати біологічний контроль за станом посівів та реалізовувати заходи щодо захисту лікарських рослин від шкідливих організмів; розробляти і реалізовувати заходи щодо збереження якості лікарської рослинної сировини.</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виробництво лікарських засобів рослинного походження // Настанова СТ-Н МОЗУ 42-4.0:2008 «Лікарські засоби. Належна виробнича практика», Додаток 7. К., МОЗ України, 2009. Джерело доступу: http://aipm.org.ua/wp-content/uploads/2016/08/GMP_42-4.0_2016.pdf 2. Гулько Р.М. Словник лікарських рослин світової медицини. Львів: Ліга-Прес, 2005. 506 с. 3. Зузук Б.М. Ресурсознавство лікарських рослин / Б.М. Зузук, Л.Б. Зузук. Вінниця: НОВА КНИГА, 2009. 144 с. 4. Ластухін Ю.О. Хімія природних органічних сполук: Навч. посібник. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2005. 560 с. 5. Шкідники овочевих і плодово-ягідних культур та заходи

	<p>захисту від них: Навч. посіб. / М.Б. Рубан, Я.М. Гадзало, І.М. Бобось; За ред. Рубана М.Б. К.: Урожай, 2004. 264 с.</p> <p>6.Шкідники польових культур: Практикум / М.Б. Рубан, С.І. Антонюк, О.І. Гончаренко та ін.; За ред. М.Б. Рубана. К.: Урожай, 1996. 232 с.</p> <p>7.Geir Bjorklund, Maryam Dadar, Natalia Martins, Salvatore Chirumbolo, Bey Hing Goh, Kateryna Smetanina, Roman Lysiuk. Brief Challenges on Medicinal Plants: An Eye-Opening Look at Ageing-Related Disorders // Basic Clinical Pharmacology Toxicology. - Nordic Association for the Publication of BCPT (former Nordic Pharmacological Society). 2018. P.1-20. Джерело доступу: https://doi.org/10/1111/bcpt.12972</p> <p>8.Бензель Л.В., Грицик А.Р., Олійник Т.П. Лікарські рослини у повсякденному харчуванні: Пряно-ароматичні рослини. Львів: Літературна агенція «Піраміда»,2004. 84 с.</p> <p>9.Лікарські рослини: Енциклопедичний довідник / За ред. академіка АН УРСР А.М.Гродзінського. К.: Голов. ред. укр. рад. енциклопедії ім. М.П. Бажана, 1992. 344 с.</p> <p>10. Мінарченко В.М., Тимченко І.А. Атлас лікарських рослин України (хронологія, ресурси та охорона). К.: Фітосоціоцентр, 2002. 172с.</p> <p>11. Пішак В.П. Медична ботаніка. Анатомія рослин з практикумом: Навч.-метод.посібник / В.П. Пішак, В.В. Степанчук / За ред. чл.-кор. АПН України, проф. В.П. Пішака. Чернівці: Медуніверситет, 2007. С. 7–38.</p> <p>12. Правові основи використання та охорони природних рослинних ресурсів України / Мінарченко В.М., Дудченко Л.Г., Гарник Т.П., Шураєва Т.К. // Фітотерапія в Україні. 2000. №1. С. 45-47.</p> <p>13. Рослини дарують здоров'я: Фітотерапевтичний енциклопедичний довідник / Д.А.Орач, О.Д. Орач; За ред. К.В. Форманчука. Львів: Аверс, 2007. 568 с.</p> <p>14. Сербін А.Г. Фармацевтична ботаніка: підручник / А.Г. Сербін, Л.М. Сіра, Т.О. Слободянюк / Під ред. Л.М. Сірої. Вінниця: Нова книга, 2007. С. 16–33.</p> <p>15. Сметаніна К.І., Шаповалова Н.В., Тарнавська М.І. Перспективи використання засобів рослинного походження для профілактики та лікування ожиріння // Фармакологія та лікарська токсикологія. №3 (59). 2018. С.94-101 20. Фармацевтична енциклопедія / Голова ред. ради В.П. Черних. К.: «МОРІОН», 2005. 848 с</p> <p>16. Червона книга України. Рослинний світ. К.: Українська енциклопедія, 1996. 608 с.</p>
<p>Web-посилання на (опис освітнього компонента) силабус освітнього компонента на вебсайті факультету</p>	<p>https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-khimii-ekologii-ta-farmacii</p>
<p>Здійснити вибір</p>	<p>«ПС-Журнал успішності-Web»</p>